

נושאים אלה תתרכזו השפיטה, ולהם תוקדש עיקר תשומת הלב.

* *

בתמרון יש הכרה לשמור על קשר הדוק בין הרמה המ-
תמרנת לבין הנושא הנבדק. בתמרון שמשותפות בו חטי-
בות, יודגשו הנושאים המתאימים לחטיבה ולגדוד. כל נושא
שיעמוד לבדיקה נחפש את פתרונו ברמות אלו. בתמרון
זה ייבדק כושרה של היחידה והעוצבה, כושרו של המפקד,
יכולתו לתכנן, להוציא לפועל, לשתף פעולה וכד'.

החייל, הכיתה המחלקה והפלוגה ישמשו בתמרון כאמ-
צעים בלבד לבדיקות המפקדות. בחישוב התקופה הדרושה
לאימון החייל נקדיש זמן מסויים לאימון המפקדות. כי אין
אימון טוב יותר למפקדות מאשר שעה שהן מנהלות את
גייסותיהן בפועל. רק בדרך זו נעמיד לפני מפקדה את
הבעיות שהיא עלולה לעמוד בפניהן בקרב. כפי שאמרתי
כבר, עצם היות החיילים חיים וצורכים, מעמיד בעיות בפני
המפקדה. בדרך זו ניתנת האפשרות המעשית לבדוק בעיות,
שבתרגילימפקדות הן מסתמכות על הניר בלבד, מאחר שאין
חיילים שיבצעו את פקודות המפקדה בפועל. הפלוגה,
המחלקה והכיתה, כפי שזכר כבר, מהוות אמצעי לבדיקת
המפקדות, ומשקפות את תוצאות התכנון של המפקדות.
כל יחידה תופעל בהתאם לרמת אימונה. יחידות שהשלימו
את אימונן — כושר ביצוען יהיה טוב יותר, ואילו יחידות
סידונים או כיתות שלא הרבו לתרגל — כושר ביצוען יהיה
קטן יותר. אך כושרן של היחידות לא ישמש נושא לבדיקה,
ולא ישפיע על התוצאה לגבי המפקדה הנבדקת.

אין פירושו של דבר שאין להקפיד על ביצוע נכון של

מהלכים, על נהג, על שגרה של היחידה וכד'. שכן בכך
נבחנת לא היחידה בלבד אלא גם המפקדה — באינו מידה
מתורגלות יחידותיה. בחיי שגרה, בביצוע פקלים, וכד'.
יש לשתף את החיילים בתמרון ולהפיק ככל האפשר את
התנאים הטבעיים של חיי-יחידה בתנאי קרב, של חיי-שדה,
של שגרת-חיים בשדה.

בהבדילגו בין הסתמרון למתמרון, בהדגישנו רמה אחת
או שתיים בלבד ובהתרכזנו בהן, נוכל ללמוד יותר, להפיק
יותר לקח, להסיק יותר מסקנות, נוכל לבצע את הנוהלים
בשלמותם, לעסוק בהספקה ובפינוי בשלמותם, כי המתמרון
הוא המפקדה, והחייל אינו אלא מתומרן למענה.

הבעיות העומדות בפני המפקדה בתנאי-קרב אינן
מצטמצמות בתכנון ובסתן פקודות; על המפקדה מוטלת
הפעלתה של המערכה הכללית של החטיבה, הצד המבצעי
והצד המנהלתי, ההספקה והפינוי ליחידות וכיו"ב. יש הכרה
לתרגל ולבצע את הפינוי, כי הוא גורם קובע בקרב, ואין
לפסוח עליו.

תמרון בהתאם לגישה זו, יאפשר לחטיבה להיות מתור-
גלת ברוב הבעיות שהיא עלולה להתקל בהן בקרב.
היחידה, שתפקידה לתרגל את המפקדה בהיותה מתמרנת
תבצע את המהלכים הטקטיים שהוכתבו, תפנה לעורף
פצועים והרוגים וכ' בידעה כי בזאת היא משרתת את
מטרת התמרון, זיינו — בדיקת המפקדות המתמרנות;
אנשי היחידות הם הממחישים את הבעיות למפקדה. ביצועם
המדוייק של נהלי התמרון, בפרט בשטח האספקה והפינוי
ע"י אנשי היחידות, מאפשר את תרגולה של המפקדה
ואימונה.

החינוך המרום צבאי ביוגוסלביה — סוף מעמ' 70

על-אף העובדה שההשתיכות לקלובים כרוכה בטיחתה
מרובה למי שאינו משתחרר מאימון טרום-צבאי אחר,
מקיפים הקלובים השונים כמלין וחצי חברים.
7. מועדוני קליעה לנוער.

בכל עיר קיימים מועדוני-קליעה, שמתפקידם לטפח
ולפתח את יכולת הקליעה של בני הנוער. מועדונים אלה
מחייבים כל מבקר לשלם (כשלוש פרוטות) בשביל כל
כדור. בשלב ההתחלתי משתמשים לצרכי האימונים ברובה
בקליבר 0.22 אינטש און בקליבר דומה.
בסיכום ראוי לציין, שהחינוך הטרומ-צבאי ביוגוסלביה
מאורגן היטב ועומד על רמה גבוהה, הודות ליחס המדינה
ומוסדותיה.

וברוב הקלובים נבחרים קצינים אלה למועצות הסניפים
האזוריים. אימון חברי הקלוב מתחלק לארבעה שלבים:

- 1) בנית מודלים.
- 2) דאיה מכל הסוגים.
- 3) צניחה.
- 4) טיסה מוטורית.

לכל השלבים ניתנת הוספת עשירה של חומר עיוני,
בהתאם לשלבי האימון. בקיץ מתקיימים מחנות לתקופות
שונות, בהם מוצאים האנשים לשדות-תעופה, ועוסקים
באימון מזורו. נראה שרק המצטיינים שבין אנשי הקלור
בים מגיעים לטיסה מוטורית, ובסופו של דבר — לקבלת
רשיון טיסה פרטי (כ-40 שעות טיסה).

החינוך הטרום-צבאי ביוגוסלביה

על מבנה הצבא ועל משטר ונוהג. רמת האימונים לתלמידי מידי בתריהספר הגבוהים גבוהה יותר. לאותו נוער המאורגן במסגרת ה"טכניקה לעם", מקיימים מפעלים מרכזיים קורסים קצינים, לצורך השתלמות מקצועית בלבד. לנוער הכפרי ניתנים כ־15 ימי אימונים מרוכזים, בהתחשב עם עונת העבודה.

5. הכנת מדריכים להדרכת הנוער הלומד.

דגש מיוחד מושם על הכנת המדריכים אשר יאמנו את הנוער הלומד. המדריכים הנם מורים צעירים, או סטודנטים, אשר שירתו בצבא הסדיר, ומשמים כקציני מילואים. מדריכים אלה יש להכשירם להדרכה בכל מקצועות החינוך הטרום-צבאי הניתנים בבתי-הספר התיכוניים. משכורת המורים משולמת ע"י בתריהספר.

6. הכשרה מקצועית.

יוגוסלביה זקוקה לרבות אנשים בעלי ידיעה מקצועית, כדי שתוכל לבצע את תהליך האינדוסטריאליזציה המידי כון הצבאי.

א. "טכניקה לעם" ("גרודני טכניקה") הוא הארגון שמתפקידו לטפח בין המוני הנוער זיקה למקצועות טכניים, ולנצל את החובבות הטכנית המצויה בהם מטבעם לעבודה פרודוקטיבית. במסגרת ארגון זה קיימים קלובים שונים למכונאות, לרדיר-שמל, לתעופה, לצילום וכו'. עם ניצול נסיונותיהם של הנערים למקצועות הטכניים השונים — קיימת אפשרות מעשית להכונתם לאותם מקצועות, שהמדינה מעוניינת בהם ביותר. חברי הארגון הם מתנדבים, והקורסים מנוהלים על-פירוב על-ידי אזרחים; ברם, לצבא יש השפעה על הארגון, שכן בהנהגתו נתן נמצאים מספר קצינים, והוא הגורם העיקרי המספק את הציוד לקלובים השונים.

ב. אחד הקלובים החשובים במסגרת הארגון הוא קלוב-התעופה. לכל קלוב מקומי מועצה משלו, השולחת את נציגיה למועצה האזורית והארצית.

הקלובים לתעופה נתמכים ע"י העיריות והמועצות המקומיות, וחיל-האוויר מספק להם חומרים לבניית מודלים, חלקי חילוף למטוסים וכו'. המטוסים העומדים לרשותם של הקלובים הם רכוש של חיל-האוויר, ונמסרים להם לתקופה בלתי מוגבלת. חיל-האוויר אינו מקציב מדריכים לקלובים, אך הוא רואה בעין יפה פעילות קציניו בהם.

ביוגוסלביה מחייב החוק את בני הנוער לעבור אימונים טרום-צבאיים. כל אזרח עד גיל 27, בין שהוא לומד ובין שהוא עובד, בין שהוא בעיר ובין שהוא בכפר, חייב להשתתף באימונים כל עוד לא שירת שירות סדיר. החוק מאפשר גם שיתוף בנות עד גיל 27 באימון הטרום-צבאי.

1. ארגון האימונים וביצועם.

ליד הפיקוד הטריטוריאלי קיימת מחלקה מיוחדת, האחראית לתכנון האימונים ולארגונם. בכל עיר וכפר קיים ועד עממי, שבין שאר תפקידיו הוא דואג לביצוע האימונים הטרום-צבאיים. הועד ממנה איש מיוחד, אשר מתפקידו לדאוג לתיאום האימונים עם מוסדות הכטחון והחינוך, לקביעת מקומות האימון, ולהכנת הציוד הדרוש.

2. אימוני הנוער העובד.

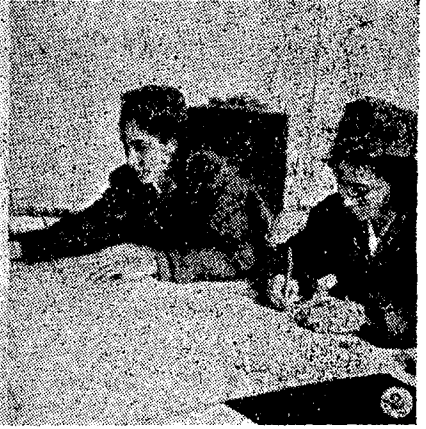
כל נער עובד מגיל 17 ומעלה חייב באימונים טרום-צבאיים עד גיוסו לצבא. האימונים מבוצעים, בדרך-כלל, לאחר שעות העבודה, או ביום ראשון. המדריכים הנם קציני-מילואים העובדים במפעל עצמו (במפעל שאין כאלה, נקבעים קציני מילואים ממקומות אחרים), המקבלים שכר נוסף בשביל שעות ההדרכה.

3. אימוני הנוער הלומד.

מן הכיתה החמישית ואילך עוברים התלמידים את אימונם הטרום-צבאי כחלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים של בתי-הספר. המדריכים הם מורים מסגל בית-הספר, על-פירוב קציני-מילואים. בבתי-הספר הגבוהים ובמכללות עוברים החניכים קורסים מיוחדים, בהתאם לאופי הלימודים (למשל — הנדסה צבאית לתלמידי טכניון, וכו'). לביצוע האימונים בבתי-הספר הגבוהים, נעזרים בקצינים מן השירות הסדיר, נוסף על המורים והפרופסורים שהם קציני-מילואים. הנערים הלומדים מתחזקים פנקס, ובו נרשמים כל המקצועות שלמדו. בעת גיוסו של הנער עליו להציג פנקס זה בפני ועדת הגיוס. הציוד לאימונים ניתן ע"י הצבא. הועדות העממיות דואגות לחקציב הדרוש.

4. תכנית האימונים.

הנוער הלומד והעובד מתאמן כשעתיים בשבוע. התוכנית המייעדת לנוער הלומד מתוכננת ל־3 שנים, כ־80 שעות לכל שנה. המקצועות הנכללים באימונים הם ת"ס, אימוני-שדה (גם בלילה), נשק קל, טופוגרפיה, הרצאות

1. מסדר יחידת הכשרה טרום-צבאית ציית לנוער היוגוסלבי. הארץ, בעלת החוף הארוך והמבותר, מכינה לה ישובי-דייגים לרוב — ואף ערי חוף לא מעטות.

2. נערות המקבלות את הכשרתן הטרומ-צבאית, ומתנדבות לשירות עזר צבאי, עוסקות ביו"השאר, בשעת תמרונים, בסימון נתוני תשדורות והתויית ספתי-מצב.

3. כידוע נפוצים מאוד ביוגוסלביה הן ספורט הדאיה והן בנין טיסנים ע"י חובבים צעירים — ושניהם מהווים את היסוד להפצת כושר-טיס באוכ' לוסיה ולטיפוח חיל-האוויר.

4. בתהלוכת "יוס-הצבא" צועדת קבוצת בוני טיסנים, מאחריהם נראית קבוצת צנחנים צעירים.

5. מורשת שנות הלחמה הפרטיזנית: נערות מקבלות הכשרתן בקליעה.

ההכשרה הטרומ-צבאית, בשלביה המאוחרים, אינה מצטמצמת בקליעה בלבד, כ"אם מגיעה לרמת שילוב טקטי של כלי-נשק רגליים שונים. חוליה-מקלעית מחפה בתמרונים ב-אישה על התקדמות חבורה-ליחידה.

